

Vyšší soudní úředník – jeho zákonné postavení a úloha v soudnictví

Antonín DRAŠTÍK

1.

Úvod

V posledních pěti letech doznala česká justice celé řady zásadních změn. Byly zakotveny všechny základní principy fungování soudnictví v poměrech demokratického, právního státu¹. Rovněž tak byla prakticky dobudována soustava soudů v podobě předpokládané Ústavou České republiky. V tomto směru je ještě třeba zřídit Nejvyšší správní soud a zahájit činnost Vrchního soudu v Olomouci². Významnou změnou, která se zcela bezprostředně dotýká vlastního výkonu soudnictví je vznik funkce vyššího soudního úředníka. Legislativním základem pro existenci a fungování tohoto institutu se stal zákon č. 189/94 Sb. ze dne 27. 9. 1994, o vyšších soudních úřednících, který nabyl účinnosti dnem 1. 1. 1995 (dále jen „zákon“). Přijetím zvláštního a samostatného zákona o vyšších soudních úřednících byly s jednoznačným výsledkem uzavřeny diskuse o potřebnosti, prospěšnosti a konečností i nezbytnosti tohoto institutu v našem právním řádu. V této souvislosti lze též připomenout, že vůbec přijetí myšlenky zřídit institut vyššího soudního úředníka bylo do značné míry inspirováno některými zahraničními právními úpravami (zejména úpravou v Rakousku a SRN). Z pozitivních zkušeností vyspělých evropských demokratických zemí totiž celkem zřetelně vyplývá, že vyšší soudní úředníci představují významný systémový prostředek ke zvýšení efektivnosti činnosti justice. Vyšší soudní úředníci jsou zpravidla oprávněni v některých, nezanedbatelných

¹Jen na okraj zde lze poznamenat, že česká justice, bohužel až dosud, funguje bez prvků vlastní soudcovské samosprávy (kupř. typu rakouských personálních senátů) a že v praxi se z různorodých příčin velice problematičtěji uplatňují ustanovení o působnosti profesních zájmových organizací soudců (§ 58 zák. č. 335/91 Sb., § 36 zák. č. 436/91 Sb.). Bližší pojednání těchto jen naznačených problémů však již přesahuje záměr tohoto příspěvku.

²Čl. 91 odst. 1 Ústavy České republiky (č. 1/93 Sb.), § 1 odst. 2, § 33 odst. 2 zák. č. 335/91 Sb. ve znění pozdějších předpisů, čl. II. bod 2. zák. č. 17/93 Sb.

druzích soudního řízení naprosto samostatně rozhodovat, a to právě místo soudce. V dalších věcech mohou pak samostatně provádět jednotlivé úkony řízení. Vyšší soudní úředníci tedy mohou oprostít soudce od vyřizování méně závažných věcí. Vyřizování těchto věcí v žádném případě nemotivuje soudce k tvůrčí činnosti a ke zvyšování odborné úrovně. Proto je namísto požadavek, aby byl soudce zbaven provádění těchto, svou podstatou, rutinních úkonů. Tím se také vytvoří potřebné předpoklady k tomu, aby se soudce mohl soustředit na opravdu skutkově i právně složitější případy. Nepochybně i tyto úvahy vedly českého zákonodávce k zakotvení funkce vyššího soudního úředníka. Navíc s ohledem na současnou specifickou situaci českého soudnictví je to také jeden z prostředků řešení otázky poměrně značného pracovního vytížení českých soudců. Problém přetíženosti českých soudců vznikl především jako důsledek, jak neustále se rozšiřujícího okruhu kompetencí soudů a z toho plynoucího růstu nápadu soudních agend, tak poměrně velkých personálních změn v soudcovském stavu po roce 1989. Přitom oba shora naznačené procesy probíhaly prakticky zároveň, tzn. při klesajícím počtu skutečně činných soudců se zvyšoval nápad věcí, které tyto soudy měly projednat a rozhodnout. Tento faktor je třeba zmínit i přes to, že popisovaný vývoj se tak zhruba před 2 lety zastavil. Je totiž skutečností, že se na jisté úrovni v zásadě stabilizoval jak soudní nápad, tak počty soudců. Lze však říci, že na značné pracovní zátěži českých soudců se v této chvíli i nadále promítá též neexistence institutu vyšších soudních úředníků. Pokud by tato funkce však nebyla zřízena, bylo by zřejmě nutno, kromě jiných nepříznivých dopadů, dále pokračovat v nežádoucím zvyšování plánovaného počtu soudcovských míst. K tomu pro ilustraci lze uvést údaje o vývoji plánovaného a skutečného stavu soudců Krajského soudu v Brně za období let 1989 – 1994.

Stavy soudců		Stavy soudců		Stavy soudců		Stavy soudců	
k		k		k		k	
31. 12. 1989		31. 12. 1991		31. 12. 1993		31. 12. 1994	
Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost
59	55	72	56	84	54	98	58

2.

Vyšší soudní úředník

Předpoklady pro ustanovení do funkce vyššího soudního úředníka jsou stanoveny zejména v § 2 zákona. Vyším soudním úředníkem se může stát zaměstnanec soudu s úplným středoškolským vzděláním (výjimečně i s vysokoškolským vzděláním), který je občanem ČR, je bezúhonným a ukončil studium vyšších soudních úřed-

níků. Ponecháme-li stranou, obecnými předpisy stanovené předpoklady pro vznik zaměstnaneckého poměru, pro získání středoškolského či vysokoškolského vzdělání a podmínky nabývání a pozbývání státního občanství, tak v zákoně samotném je obsažena úprava zbývajících dvou předpokladů pro výkon funkce vyššího soudního úředníka. **Podmínku bezúhonnosti** vymezuje zákon negativně, a to tak, že ji splňuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro nedbalostní trestný čin za jednání související s činností vyššího soudního úředníka nebo kdo nebyl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin. Dalším nezbytným předpokladem výkonu funkce vyššího soudního úředníka je úspěšně absolvování studia vyšších soudních úředníků. Naplnění této podmínky je zabezpečeno již v samotném zákoně, a to úpravou tohoto rezortně organizovaného studia. Studium vyšších soudních úředníků řídí a organizuje přímo Ministerstvo spravedlnosti, které k tomuto účelu též zřídilo samostatnou Justiční školu se sídlem v Kroměříži³. Rezortně organizované studium je nutné s ohledem na to, že povolání vyšších soudních úředníků se sice bude vyznačovat poměrně rozsáhlými oprávněními, ovšem pouze a výlučně v činnosti soudu. Samotné studium je tříleté a je určeno jen pro vnitřní potřebu resortu Ministerstva spravedlnosti. Proto jeho absolventi obdrží toliko osvědčení o výsledku studia. Studium zahrnuje z poloviny teoretickou výuku uskutečňovanou v Justiční škole a z poloviny praktickou přípravu u konkrétních soudů. Je ukončeno závěrečnou zkouškou. Studium má poskytnout odborné vzdělání pro potřeby resortu justice s konkrétní náplní odpovídající získání komplexních odborných vědomostí potřebných pro výkon funkce vyššího soudního úředníka⁴. Přesto je v zákoně umožněno přihlásit se ke studiu, tj. podrobit se přijímací zkoušce každému uchazeči s úplným středoškolským vzděláním. Přijímací zkouška je tedy všeobecně přístupná. Ovšem kromě jejího úspěšného složení je nezbytnou podmínkou k přijetí ke studiu to, že uchazeč se nejpozději po úspěšné přijímací zkoušce stane zaměstnancem některého ze soudů České republiky. Tzn., že ke studiu se může přihlásit každý absolvent střední školy zakončené maturitou, který však po úspěšném složení přijímací zkoušky musí požádat o přijetí do zaměstnání k soudu. Samozřejmě pokud ještě není soudním zaměstnancem. Pokud jeho žádosti o přijetí do zaměstnání není vyhověno, nemůže také být přijat k tomuto studiu, byť úspěšně vykonal přijímací zkoušku. Zaměstnanecký poměr studujícího Justiční školy k soudu přitom musí trvat po celou dobu studia. I tento požadavek plně odpovídá charakteru a smyslu této přípravy. Studium je velice úzce spojeno s praktickou činností studujících u jednotlivých soudů, počet studujících musí samozřejmě vycházet z personální situace konkrétního soudu a z perspektivní potřeby vyšších soudních úředníků⁵. V současné době je řada

³Blíže kupř. Instrukce ministra spravedlnosti ze dne 20. 3. 1995 o organizaci studia vyšších soudních úředníků (studijní řád)

⁴Právní úprava tedy předpokládá, že vyšší soudní úředník bude schopen vykonávat svou činnost univerzálně, tzn. dle skutečné potřeby konkrétního soudu může působit v zásadě buď v trestní nebo v občanskoprávní oblasti, anebo v obou.

⁵Odhadnout skutečnou potřebu vyšších soudních úředníků je poměrně obtížné. Východiskem

činností svěřovaných zákonem vyšším soudním úředníkům vykonávána odbornými pracovníky soudu tzv. soudními tajemníky. Lze důvodně předpokládat, že z počátku to budou právě soudní tajemníci, kteří se stanou účastníky studia vyšších soudních úředníků. Naproti tomu vyšší soudní úředníci bezzbytku, a navíc ještě ve vyšší kvantitě i kvalitě, postupně nahradí dosavadní soudní tajemníky. Aby tento proces příchodu vyšších soudních úředníků a odchodu soudních tajemníků příliš neovlivnil chod soudu, tak v přechodných ustanoveních zákona je upraveno tzv. zkrácené studium. To trvá pouze dvanáct měsíců, přičemž jeho účastníky mohou být pouze stávající soudní tajemníci činní v této funkci k 1. 1. 1995 déle než 2 roky. Tato zkrácená forma studia má však být organizována nejdéle po dobu 4 let a po stejnou dobu je umožněno, aby u soudu vykonávali soudní tajemníci svou dosavadní působnost. Vyšší soudní úředník je tedy nesoudcovský pracovník soudu, který je kompetentní buď přímo na základě zákonného zmocnění, nebo na základě pověření soudce učiněného v souladu se stanoveným rozvrhem práce k výkonu celé řady činností rozhodovací i nerozhodovací povahy v rámci občanskoprávního a trestního řízení.

3.

Rozsah kompetencí vyššího soudního úředníka

Klíčovými otázkami právní úpravy funkce vyššího soudního úředníka jsou jednak **rozsah jeho činností**, jednak jeho **vztah k předsedovi senátu** (soudci, samosoudci). Zde už předem je nutno zdůraznit, že vyšší soudní úředník, který je při svém rozhodování věcně naprosto nezávislý, bude mít oprávnění samostatně vyřizovat významnou část soudní agendy. Vztah předsedy senátu k vyššímu soudnímu úředníkovi se dle zákona nejvýrazněji projevuje v tom, že předseda senátu je oprávněn mu odejmout věc pro její složitost a je oprávněn v nerozhodovacích činnostech usměrňovat vyššího soudního úředníka cestou závazných písemných pokynů. Postavení vyššího soudního úředníka je obecně vymezeno v ustanovení § 1 zákona tak, že vyšší soudní úředník je oprávněn samostatně provádět v rozsahu stanoveném buď přímo v zákoně o vyšších soudních úřednících, nebo ve zvláštních zákonech (tj. především v občanském soudním řádu a v trestním řádu) úkony soudu, a to ve **třech oblastech**:

1. občanském soudním řízení,
2. v trestním řízení,
3. v jiné činnosti soudu.

jakýchkoli početních úvah mohou být stávající počty soudních tajemníků (cca 500 osob u soudů České republiky). Dále je pak třeba uvážit, že kompetence vyšších soudních úředníků značně přesahují možnosti soudních tajemníků. V neposlední řadě nutno počítat s dopady připravujících se novelizačních procesních norem.

Každý vyšší soudní úředník je oprávněn vykonávat svou působnost **univerzálně** tzn. může působit jak v jedné z uvedených oblastí, tak třeba ve všech třech současně. Z hlediska rozsahu činnosti vyššího soudního úředníka z toho vyplývají i další závěry:

- vyšší soudní úředník se teoreticky může uplatnit v činnosti soudů všech stupňů, i když zákon předpokládá, že těžiště jeho působení bude u soudu první instance, tj. zejména u okresních soudů,
- vyšší soudní úředník může vykonávat úkony jak rozhodovací povahy, tak úkony spočívající v nerozhodovacích činnostech,
- vyšší soudní úředník může působit i v té činnosti soudu, kterou zákon nazývá jako „jinou činnost“ tzn., v té činnosti, která buď souvisí se soudním řízením nebo na již uskutečněné soudní řízení navazuje (kupř. vyhotovování statistiky, vydávání různých potvrzení apod.).

Základem relativně samostatného postavení vyššího soudního úředníka v českém soudnictví je ustanovení § 3 odst. 1 zákona. Podle tohoto ustanovení vyšší soudní úředník vykonává úkony soudu dle rozdělení v rozvrhu práce příslušného soudu, zpracovávaného vždy na každý kalendářní rok předem předsedou soudu⁶. Rozvrh práce tedy upraví nejen rozdělení soudní agendy mezi jednotlivé senáty (mezi jednotlivé soudce), ale též rozdělení věcí mezi jednotlivé vyšší soudní úředníky. Tím se sleduje jednak zajištění rovnoměrného vytížení jednotlivých vyšších soudních úředníků, jednak zabezpečení vztahů příslušného předsedy senátu ke konkrétnímu vyššímu soudnímu úředníkovi, a pochopitelně i naopak. Z hlediska postavení vyššího soudního úředníka je podstatný rozdíl v jeho oprávněních v oblastech občanského soudního řízení a řízení trestního⁷. V § 9 zákona jsou uvedeny věci, v nichž veškeré úkony soudu I. stupně v občanském soudním řízení vykonává vyšší soudní úředník přímo na základě tohoto ustanovení, aniž k tomu potřebuje zmocnění či pověření předsedy senátu. V těchto případech rozvrh práce pouze stanoví, který konkrétní vyšší soudní úředník tyto úkony samostatně provádí. Ve smyslu tohoto ustanovení tedy vyšší soudní úředník neprovádí jen jednotlivé úkony ve věci, ale je oprávněn provést všechny úkony konkrétního druhu řízení, které jsou potřebné k vyřízení věci. Naproti tomu v trestním řízení není stanovena žádná obdobná oblast jeho působnosti. To znamená, že v trestním řízení neexistuje úkon (či druh řízení), který by vyšší soudní úředník mohl provést přímo bez pověření ze strany předsedy senátu. V této souvislosti však nutno upozornit, že pro oblast trestního řádu (a stejně tak, ovšem ještě nad rámec ustanovení § 9 zákona, pro občanské soudní řízení) jsou v rozvrhu práce určeny věci, v nichž vyšší soudní úředník může provést jednotlivý úkon,

⁶ § 2 vyhl. č. 37/92 Sb. ve znění pozdějších předpisů, o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy

⁷ Značně omezený okruh kompetencí vyššího soudního úředníka v trestním řízení vyplývá už ze samotné podstaty trestního procesu, jehož základním předmětem je řešení otázky viny a trestu za spáchaný trestný čin. V tomto směru je obdobná situace i v některých zahraničních úpravách (kupř. v Rakousku se vyšší soudní úředník – tzv. Rechtspfleger v trestní oblasti nevyskytuje vůbec).

je-li k tomu zmocněn předsedou senátu. Konkrétní okruh věcí a úkonů, které vyšší soudní úředník je oprávněn provádět je uveden zejména v ustanoveních §§ 9–11 zákona. Ve všech těchto případech může jít o úkony rozhodovací i nerozhodovací povahy. Pro samostatné a nezávislé postavení vyššího soudního úředníka je nanejvýš důležité ustanovení § 4 odst. 1 zákona, podle něhož je vyšší soudní úředník při provádění úkonů soudu vázán pouze zákonem a jinými právními předpisy. Vyšší soudní úředník je tedy při výkonu své činnosti vázán toliko obecně závaznými právními normami⁸. Ve vyřizování věci postupuje zcela samostatně, je tedy věcně nezávislý. Jistá omezení této zásady plynou pouze z úpravy jeho vztahu k předsedovi senátu, tak jak již na to bylo shora stručně poukázáno.

Tato omezení lze spatřovat ve dvou základních směrech:

1) v případech, kdy předseda senátu pověřil vyššího soudního úředníka k provedení jednotlivého úkonu ve věci, kterou jinak sám vyřizuje (§§ 10, 11 zákona). Předseda senátu může udělit vyššímu soudnímu úředníkovi závazný písemný pokyn k postupu ve věci. Tento pokyn se však může týkat pouze úkonů nerozhodovací povahy (může jít kupř. o pokyn ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona k opatřování podkladů v trestní věci důležitých pro řízení před soudem, pokyn ke způsobu vyřízení dožadání atd.). Závazný písemný pokyn předsedy senátu však nepřichází v úvahu, je-li obsahem pověření vyššího soudního úředníka provedení jednotlivého úkonu v rozhodovací činnosti (kupř. dle § 11 odst. 1 písm. g) zákona rozhodnutí o svědečném, znalečném a tlumočném). Stejně tak pochopitelně nepřichází do úvahy vyslovení pokynu ze strany předsedy senátu, jedná-li se o občanskoprávní věci, v nichž vyšší soudní úředník provádí veškeré úkony na základě zákona tj. dle § 3 odst. 2 a § 9 zákona.

2) V případech odnětí věci vyššímu soudnímu úředníkovi (§§ 5–7 zákona).

Předseda senátu je ze zákona oprávněn na základě vlastní úvahy zcela neformálním způsobem odejmout věc vyššímu soudnímu úředníkovi (a to i v případech úkonů dle § 9 zákona), jde-li o věc skutkově nebo právně mimořádně složitou. V takovém případě je však předseda senátu povinen takto odňatou věc vyříditi sám. Tato skutečnost bude zřejmě sama o sobě dostatečně pádným důvodem pro nepřilíš časté využívání této možnosti (§ 6 zákona). K odnětí věci však dále může dojít i na základě žádosti vyššího soudního úředníka, a to za situace, kdy on sám dospěje k závěru, že se jedná o mimořádně složitou věc anebo, že ve věci je třeba provést úkony, k jejichž provedení není kompetentní. O důvodnosti takové žádosti však rozhoduje předseda senátu, který přitom nemusí podanému návrhu vyššího soudního úředníka vyhověti. Vyšší soudní úředník je však v těchto případech přímo ze zákona povinen věc soudci předložit a vyčkat jeho rozhodnutí stran odnětí věci (§ 7 zákona).

Za zvláštní případ odnětí věci vyššímu soudnímu úředníkovi lze pokládat rozhodnutí o jeho vyloučení z provádění úkonů soudu dle § 5 zákona. Toto rozhodnutí

⁸ K pojmu právní předpis kupř. Jaromír Harvánek a kol. „Základy právní teorie II.“, MU Brno 1992, str. 15 a násled.

učiní příslušný předseda senátu z důvodů, které se obdobně uplatňují při posuzování podmínek pro vyloučení soudců⁹. Úprava postavení vyššího soudního úředníka vytváří dostatečný prostor pro plné uplatnění jeho odpovědnosti ve věcech, v nichž je oprávněn samostatně činit úkony. Zvláště pak, spočívají-li tyto úkony v rozhodovací činnosti soudu. Zde jeho nezávislost nemůže být omezena pokynem předsedy senátu, jenž za rozhodnutí vyššího soudního úředníka ostatně ani nenesl odpovědnost. Na druhé straně tam, kde vyšší soudní úředník provádí pouze nerozhodovací, jednotlivé úkony na základě pověření předsedy senátu, který jinak ve věci sám rozhoduje, tak je potřebné, aby postup vyššího soudního úředníka probíhal v souladu s představou předsedy senátu. Proto zde zákon umožňuje, aby předseda senátu písemnou formou ukládal vyššímu soudnímu úředníkovi pokyny, které jsou pro něho závazné (§ 4 odst. 2 zákona).

Rozhodnutí vyššího soudního úředníka je napadnutelné opravným prostředkem za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako rozhodnutí předsedy senátu. Podanému opravnému prostředku však za podmínek stanovených procesními předpisy může zcela vyhovět příslušný předseda senátu (autoremedura)¹⁰.

Konkrétní rozsah činností vyššího soudního úředníka je vymezen dvojím způsobem:

- jednak **taxativním výčtem** v ustanoveních §§ 9–11 zákona,
- jednak **demonstrativním způsobem** v ust. §§ 12–13 zákona (pro oblast tzv. jiné činnosti soudu).

Mezi činnostmi vyššího soudního úředníka, které může na základě rozvrhu práce provádět u prvoinstančního soudu v občanském řízení, aniž k tomu potřebuje pověření předsedy senátu, patří kupř.: řízení o návrzích na vydání platebního rozkazu, některé případy řízení o dědictví (s ohledem na hodnotu majetku), některá řízení ve věcech péče o nezletilé, řízení o úschovách, o umoření listin, o výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy, řízení ve věcech obchodního rejstříku, atd. (§ 9 písm. a–j) zákona). Ustanovení § 10 zákona rozšiřuje působnost vyššího soudního úředníka o další okruh úkonů v občanském soudním řízení. Zde uvedené úkony však může vyšší soudní úředník provádět jen na základě pověření předsedy senátu. Úkony zde uvedené však mohou být prováděny nejen u soudu I. instance. Mezi tyto úkony patří kupř. sepsání podání, vyřizování dožadání, odstranění vad, podání rozhodnutí o pořádkové pokutě, o svědečném, znalečném, tlumočném atd. Působnost vyššího soudního úředníka v trestní oblasti je vymezena ustanovením § 11 zákona. Na základě pověření předsedy senátu a nebrání-li tomu současně příslušná ustanovení trestního řádu, může vyšší soudní úředník samostatně provádět jednotlivé úkony trestního řízení taxativně výjmenovaně v citovaném ustanovení. Jde kupř. o sepsování podání,

doručování písemností osobám ve vazbě a sepsování protokolů o výslechu k tomuto úkonu, rozhodnutí o vrácení věci důležité pro trestní řízení po právní rozhodnutí ve věci samé, rozhodnutí o výši odměny a náhradě hotových výdajů ustanovenému obhájci, rozhodování o svědečném, znalečném a tlumočném, rozhodování o zápočtu vazby a trestu, uskutečnění opatření k výkonu uložených trestů, ochranných opatření a pořádkových pokut atd. (§ 11 odst. 1 písm. a–j) zákona). V rámci tzv. jiné činnosti soudu může předseda senátu pověřit vyššího soudního úředníka samostatným provedením úkonu dle § 352 občanského soudního řádu tj. přijímáním věci do úschovy. Ve smyslu § 13 zákona je vyšší soudní úředník oprávněn vydávat souvislosti s občanským soudním řízením a s trestním řízením úřední potvrzení o skutečnostech známých ze spisu, vyhotovovat statistické listy a provádět další práce z oboru statistiky. Je též oprávněn vydávat úřední opisy, výpisy nebo potvrzení z obchodního rejstříku. K provádění těchto činností nepotřebuje žádné pověření ze strany předsedy senátu, může je provádět v rámci stanoveném rozvrhem práce.

4.

Závěr

Před nedávnem přijatá právní úprava funkce vyššího soudního úředníka bezpochyby vytváří potřebný zákonný podklad pro uplatňování tohoto institutu v našem soudnictví. Důvodně lze přitom očekávat, že další oprávnění pro vyššího soudního úředníka přinesou předpokládané změny základních procesních předpisů, tj. nejbližší novelizace trestního řádu a občanského soudního řádu. V současné době je tedy dán pouze výchozí bod pro fungování tohoto institutu v praxi. S ohledem na veskrze pozitivní poznatky z činnosti vyšších soudních úředníků např. v Rakousku, lze předpokládat, že tento institut se osvědčí i v České republice.

* * *

S U M M A R Y

High Clerks of Court And Their Position And Role in Justice

The capacity of high clerks of court has become a new phenomenon in the Czech justice. The high clerk of court was given a wide scale of competence directly by the law and is supposed, in particular, to administer justice in less important fields of court activity. Under the High Clerks of Court Act, his activity consists both in the issuing of decisions and in carrying out some acts of non-decisive character. The introduction of this capacity frees judges from dealing with non-substantial,

⁹ § 14 zák. č. 99/63 Sb., občanský soudní řád v platném znění

§ 30 zák. č. 141/61 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) v platném znění

¹⁰ K tomu srov. kupř. § 146 odst. 1 trestního řádu, § 7 odst. 1 vyhl. č. 37/92 Sb. o jednání v rámci...

less important questions in court proceedings and gives them enough space for really creative application of law in factually and legally complicated and important issues. The High Clerks of Court Act No. 189/94 Coll. forms a legislative base for the gradual forming of an efficient system of these professional clerks and for the accomplishment of the goal described above.